

לימוד היומי דקה ליתנו

שולחן ערוך	ליקוטי	משנה ברורה	ליקוטי הלכות	ליקוטי מוה"ר	יום לחדוש	יום
ז, ה	ש"ט-ש"ב	חזרה	כג	מג	כ'	שבת
ט, י	ש"ב-ש"ב	מד:	כד	מג:	כ"א	א
יא, יב	ש"ב-ש"ב	מה:	כה	מד:	כ"ב	ב
יד, יד	ש"ב-ש"ב	מה:	כו	ה"א א:	כ"ג	ג
טז, טז	ש"ב-ש"ב	מו:	כז	א:	כ"ד	ד
יז, יח	ש"ב-ש"ב	מו:	כח	ב:	כ"ה	ה
יט, כ	ש"ב-ש"ב	חזרה	כט	ב:	כ"ו	ו

בקרני אור

יו"ל ע"י קהילת חסידי ברסלב
בנשיאות הגה"צ רבי יעקב מאיר שכטער שליט"א

382 | פרשת עקב | כ' אב תשפ"ד

דבר המערכת

"כמו שהאדם צריך להכין את עצמו כל ימי חייו ליום הדין הגדול והנורא של לעתיד, כמו כן בפרטיות צריך להכין את עצמו כל ימות השנה על ראש השנה שהוא יום הדין כי הוא נורא ואיום. וביותר צריכים להתחיל להכין את עצמו כשרואים הימים ממשמשים ובאים, שהם מחמשה עשר באב ואילך, כי אז בחמשה עשר באב הוא ההמתקה של ארבעים יום האמצעיים שהיו בכעס וכו', ועל כן צריכים אז להתחיל לקום בחצות" (ליקוטי הלכות, ברכות הראיה ה, יז).

בעוד כארבעים יום צריכים אנו לעמוד לפני המלך לתת דין וחשבון על כל פעלינו בשנה זו, הן בפרטיות האם ביטלנו רצוננו מפני רצונו, והן בכלליות האם דאגנו על כבוד שם מלכותו שלא יתחלל בעולם בכלל ובארצו ופולטריונו בפרט, ורוב הבקשות בתפילותינו על גילוי המלכות בראש השנה נסובות על כך.

לב יודע מרת נפשו בפרטיות, ועוד יותר מכך בכלליות. מי האמין שבארץ הקודש והמקדש יגזרו גזירות שמד שכאלו על ישראל כפי הנשמע בימינו, ה' יאמר למשחית הרף מעתה, אולם עלינו נפל חובת היום להכין עצמנו ליום הדין של ראש השנה, ולהוסיף מעתה בקימת חצות כל אחד כפי יכלתו. עלינו להמתיק את הדין ברחמים ולקרוע את רוע הגזירות האכזריות המרחפות עלינו, ואין לך כח המתקה גדול יותר מאשר קימת חצות, וכמו שכתב רבינו הקדוש (ליקוטי מוה"ר, ח"א קמ"ט): "חצות הוא מסוגל כמו פדיון, כי הוא המתקת הדינים".

"חצות הוא בחינת נקודה האמצעית של הלילה ותוקף חשכת לילה" (ליקוטי הלכות, ציצית ג, ב). דוקא בתוקפה של הגלות ובעומק מיצרי השאול המשתרגים על צווארי בני ישראל בגלותא דערב רב, נעמוד ונייחל ונעתיך מתוך אמונה שלימה כי 'הנה לא ינום ולא ישן שומר ישראל' וכי 'כל ההתרחקות לתכלית ההתקרבות'.

העורכים

יראת ה' היא תתהלל

יצליחנו שכרו, ואם יעבור עליהם יכריתנו ענשו, הכל בגזרת עליון". וכמו שאמר חז"ל (שבת לא:): על האמור בפרשתנו "ועתה מה ה' אלקיך שואל מעמך כי אם ליראה את ה'" - "אין לו להקב"ה בעולמו אלא יראת שמים בלבד".

רבינו הקדוש מלמדנו (בלקוטי מוה"ר, ח"ב ד) שהיראה של שכר ועונש נפעלת מכח אמונת הרצון; כאשר האדם מאמין שכל הנעשה בבריאה הוא רק ברצונו יתברך ואין שום חיוב טבעי אלא הכל מחודש בכל רגע ברצון ה', אזי יראים משכר ועונש. וכלשון קדשו: "עיקר היראה נעשה על ידי התגלות הרצון, שעל ידי שנתגלה שהכל מתנהג ברצונו יתברך, וברא הכל ברצונו ומחיה ומקיים הכל ברצונו יתברך ואין שום חיוב טבעי כלל, על ידי זה נעשה יראה, כי אז יש שכר ועונש ושייך להתיירא מפניו יתברך. אבל כשאינו נתגלה הרצון, וסוברים כאילו הכל מתנהג על פי הטבע, אין שייך יראה כלל, כי אין שכר ועונש כלל ח"ו מאחר שהכל מתנהג רק כפי חיוב הטבע ח"ו".

וגילוי זה, שכל הבריאה מתנהגת ברצונו יתברך - שזה שורש היראה של שכר ועונש - מתגלה בעת התפילה. "כי התפילה קוראת ומגלה את הרצון, שהכל מתנהג רק ברצונו יתברך ואין שום חיוב טבעי כלל. כי בזה שאנו מתפללים להשם יתברך על כל דבר, כגון על מטר ופרנסה ורפואה, בני חיי ומזוני וכיוצא בזה, בזה אנו מראים שהכל מתנהג רק ברצונו יתברך לבד ואין שום חיוב טבעי כלל, כי התפילה משנה הטבע" (ליקוטי הלכות, קריאת התורה ד, א), וגילוי זה כאמור הוא שורש היראה של שכר ועונש.

זהו פנימיות עבודת התפילה, ועל כך אנו צריכים להכין עצמנו בגשתנו לעמוד לפני המלך; להבין היטב מה העיקר שאנו רוצים להפיק מתפלתנו, הן בהודאה הן בשבח והן בבקשה, שיותר ממה שאנו רוצים שיתמלאו בקשותינו או שנביע תודתנו, הרי העיקר הוא לעורר על ידי כל אלה את נקודת אמונתנו שהכל נעשה ברצונו, דהיינו, לצייר בלבנו ציור חי ואמיתי שיש כאן מחיה ומהווה שמחדש את עולמו ואין שום חיוב טבעי כלל, ובכוחה של תפילה לשנות הכל כי הוא שליט בכל, ואם כן הרי חיינו וכל קיומנו תלויים בו בכל רגע ורגע ממש, וזה מחייב להתיירא להמרות פיו כי חיים ברצונו, ויש לנו להתפחד להמרות פיו ולשמוח במילוי מצוותיו.

שוב הוא מוצא את עצמו בסופה של תפילה חטופה ויבשה, עמוסת מחשבות זרות וחסרת כוונה. לבו נצבט קמעא, האם כך צריכה להיראות המצוה העומדת ברומו של עולם?! למה ה"מלומדה" שולט כל כך וגונב תפילה אחר תפילה?!

אם אתה רוצה לשמור על רכושך שלא יגנב ולא יזק, בהכרח שיהא לך דעת והבנה במהות הדבר שאתה שומר עליו. חרש שוטה וקטן אינם יכולים לשמור לפי שאין להם דעת במהות הדבר הנשמר על ידם. "כי הדעת שומר מכל ההזקות, ועל ידי כסילות באים כל הגנבות וההזקות וכל מיני הזקות שבעולם" (ליקוטי הלכות, פקודין ד, ג). טרם גשתנו לתפילה, בהכרח שנבין מעט את מהות העבודה המוטלת עלינו בעת התפילה, ומה אנו עומדים לעשות עתה; האם באנו רק לומר את כל הסדר הזה, או שמא באנו רק לפעול ישועות ולהמשיך השפעות, או גם להביע תודה על מה שכבר זכינו לקבל, או שמא כל אלו חוברים לעבודה פנימית עמוקה יותר.

בפרשתנו אנו לומדים על מצוות התפילה מקור חיותנו, וכמו שדרשו חז"ל (תענית ב): "ולעבודו בכל לבבכם, איזו היא עבודה שהיא בלב, היא אומר זו תפילה". ורבינו הקדוש (בלקוטי מוה"ר, ח"א מט-ב) מביא דברי חז"ל אלו ומוסיף אליהם דברים קצרים, ובכך מאיר את עומק פנימיות מהות העבודה הנדרשת מאתנו בעת התפילה. וכה הם דבריו: "עיקר התפילה תלוי בלב, שישים כל לבו עליה, שלא יהיה בבחינת 'בשפתם כבדוני ולבם רחק ממני'. כי תפילה שבלב, היא בחינת התגלות מלכותו בתוך המידות והעולמות".

כלומר, מצוות התפילה אינה אמירה, עיקר מצוותה היא לצייר היטב בלב שה' הוא המלך והשליט והמושל בכל העולמות, ומתוך כך לעורר את כל המידות שבלב שירצו ויפעלו לפי ידיעת אמונה זו שהחיו עתה בהתבוננות התפילה. מהו ציור נכון זה שנובע מגילוי המלכות?! מלכות מהותה 'יראה' (שם, ח"א ז), וכאשר האדם מחיה בלבו את האמונה ומצייר בלבו היטב שיש לעולם בעל הבית ששליט בכל ובידו לתת שכר ועונש, והוא מבטל עצמו אליו, וכל המחשבות והמידות פועלות רק לפי רצון אדון העולם, אזי נתגלתה ה'מלכות'. זהו תכלית ומהותה של תפילה: לעורר על ידה יראה אמיתית, כי "יראה היא בחינת תפילה, בחינת 'יראת ה' היא תתהלל'" (שם, כ-י).

לא לחינם התפילה עומדת ברומו של עולם, כי על כך יראה זו של שכר ועונש היא תכלית הבריאה ויסוד כל התורה כולה, וכדבריו הלוהטים של הרמב"ן (סוף פר' בא): "שאינו לאדם חלק בתורת משה רבינו עד שנאמין בכל דברינו ומקרינו שכולם ניסים, אין בהם טבע ומנהגו של עולם, אלא אם יעשה המצוות

ספר רבי אברהם שטרן נהרץ ז"ל שענין הרקודים שמקיימים אנ"ש בכל יום אחר התפילה, החל מזה שדברו ושוחחו ביניהם בשמחה רבה אחר התפילה, אחר ששקנו לקום בחצות לילה ולעבוד את ה' כל הלילה וכו' וכו', וקשנזכרו מכל הטוב שזכנו לה, נתעוררה בלבם שמחה רבה כזו עד שפצחו בשירה ורקודים.

(שיח שרפי קודש)

הדל"ג 6:38 - נין החמה 6:07 - מוזיק"ש 8:35
צאת השבת 7:51 - צאה"ש לר"ת 8:29

תגובות והערות 3323796@gmail.com
ניתן לקבל את הגיליון באימיל מידי שבוע

ביטול תאות אכילה!

ארץ אשר לא במסכנת תאכל בה לחם לא תחסר כל בה

פירוש נפלא מגלה לנו רבינו בפסוק זה, והוא, שארץ ישראל הוא מקום מסוגל לשבירת וביטול תאוות אכילה, ולכן היא ארץ אשר אוכלים בה רק לחם ולא שאר תענוגים ותפנוקים, והסיבה מדוע אוכלים בה רק לחם אינה מחמת עניות ומסכנות, אלא מחמת שבירת וביטול תאוות אכילה!

וזה לשון קדשו:

"אשר לא במסכנות תאכל בה לחם - כי לפעמים אדם אוכל לחם מחמת עניות, ולא מחמת חסרון תאוה לתענוגים אחרים. אבל אם היה לו שאר מאכלים, לא היה אוכל לחם לבד. וזה שבה ארץ ישראל, שלא מחמת עניות תאכל לחם, אלא מחמת שיבור וביטול תאות אכילה" (ליקוטי מוהר"ן, מז).

להרגיש בלחם

את כל הטעמים!

ארץ אשר לא במסכנת תאכל בה לחם לא תחסר כל בה

בסיפורי מעשיות, במעשה מחכם ותם, מספר רבינו על ה'תם':

"ומנהגו היה, שהיה תמיד בשמחה גדולה מאד, והיה רק מלא שמחה תמיד. והיו לו כל המאכלים וכל המשקאות וכל המלבושים. והיה אומר לאשתו: אשתי, תני לי לאכול, והיתה נותנת לו חתיכת לחם ואכל. אחר כך היה אומר: תני לי הרוטב עם קטנית, והיתה חותכת לו עוד חתיכת לחם ואכל. והיה משבח ואומר: כמה יפה טוב מאד הרוטב הזה. וכן היה מצוה ליתן לו הבשר ושאר מאכלים טובים כיוצא בזה, ובעד כל מאכל ומאכל היתה נותנת לו חתיכת לחם, והוא היה מתענג מאד מזה ושיבח מאד את אותו המאכל, כמה הוא מתוקן וטוב, כאילו היה אוכל אותו המאכל ממש. ובאמת היה מרגיש באכילתו הלחם, טעם כל מאכל ומאכל שהיה רוצה, מחמת תמימותו ושמחתו הגדולה."

הרי לנו שבכח התמימות והשמחה יכול האדם להרגיש באכילתו לחם את כל הטעמים שבעולם.

ולזה מסוגלת ארץ ישראל, כי היא מקום התמימות והשמחה, וכלשון הרה"ק מטשעהרין בספרו 'זמרת הארץ':

"ארץ ישראל היא בחי' תמימות, כמו שכתוב כי ישרים ישכנו ארץ ותמימים יתרו בה. ואברהם אבינו ע"ה שהיה הראשון לירושת ארץ ישראל נאמר בו התהלך לפני והיה תמים. וכן יעקב אבינו ע"ה שהיה העיקר לירושת א"י כמו שכתוב ויעמידה ליעקב לחוק וגו' לך אתן את ארץ כנען, נאמר בו ויעקב איש תם. וכלל כנסת ישראל נקראת 'ונתי תמותי', וכתוב בפרשת שופטים כי אתה בא אל הארץ וגו' תמים תהיה עם ה' אלקיך."

ומחמת התמימות זוכין שם למידת ההסתפקות באכילה ושתייה ומלבושים, שזה בחינת 'ארץ אשר לא במסכנות תאכל בה לחם', היינו שלא מחמת עניות אוכלים בה לחם לבד. רק שבהלחם טועמין בו כל מיני מטעמים. 'לא תחסר כל בה', היינו גם מלבושים וכיוצא. כי מלבוש אחד יספיק להם לכל, וכמובא גם בספר שער החצר שפסוק זה מכוון אל מדת ההסתפקות. ושם זוכין להיות בשמחה וחדוה תמיד, ולהתענג בעבודת ה' בכל מה שעושה בעבודת ה' כל אחד כפי בחינתו. שזה בחי' שכן ארץ ורעה אמונה והתענג על ה' וגו', וכתוב וענינים יירשו ארץ והתענגו על רוב שלום" (זמרת הארץ).

שאלה:

אני משתוקק מאד לקיים את המצוה הגדולה, להיות בשמחה תמיד, אך משום-מה נופלת עלי כבדות עצומה וקושי רב לקיים מצוה זו. מה עושים?

תשובה:

חשבת אולי פעם: מדוע קשה כל כך לשמוח? מה כל כך מסובך בלקום ולרקוד על שזכינו להיות יהודים? האם מדובר רק בקושי, או במשהו נוסף?

ובכן, מלבד הכבדות והעצבות שלא נותנת לרקוד, יש כאן משהו נוסף: הזלזול במצוות השמחה והריקודים!

"כי זולת אשר תתגבר על האדם כבידות הדבר הזה, מעוצם ההרפתקאות העוברים על כל אחד בגוף ונפש, וההתגברות גדול ועצום כל כך עד שצריכים להשתדל בזה במסירת נפש ממש. אף גם זאת, אשר תתגבר מאד מאד על האדם הקלות; שנקל וקטן בעיניו מאד הדבר הזה, עד שאינו נחשב בעיניו למצוה כלל" (כוכבי אור, ששון ושמחה, פתיחה).

גם אם שמענו לא פעם ולא פעמיים ש"מצוה גדולה להיות בשמחה תמיד" (ליקוטי מוהר"ן ח"ב, כד) - עדיין לא קלטנו שאכן השמחה היא 'מצוה', ולא רק מצוה אלא 'מצוה גדולה', כפשוטו! עדיין נראה לנו שהשמחה והריקודים הם 'לוקוסוס רוחני', ולכל היותר, ענין של 'מצב רוח' ומוטיבציה...

גם כשאנו לומדים בליקוטי מוהר"ן, "שתיכף כשאדם רוצה להיכנס בעבודתו יתברך, אזי יתיכף היא עבירה גדולה כשיש לו עצבות, חס ושלום, כי עצבות היא סטרא אחרא והשם יתברך שונא אותה" (ליקוטי מוהר"ן ח"ב, מה) - עדיין אנו מרגישים בלבנו שה"עצבות" היא סך הכל דבר לא-נעים, אך לא עבירה פלילית...

כשעובר שבוע ולא זכינו ח"ו ללמוד בהתמדה, אנו מרגישים לא טוב. אך אם עבר שבוע, ולא התאמצנו לשמוח בשמחת יהדותנו ובשמחת המצוות - ההרגשה לא נוראה כל כך...

על הפסוק הראשון בפרשת השבוע - "והיה עקב תשמעון" - מפרש רש"י: "והיה עקב תשמעון - אם המצוות קלות שאדם דש בעקביו, תשמעון. ושמו ה' אלקיך לך את הברית וגו' - ישמור לך הבטחתו" (רש"י).

כשאומרים לנו "מצוות שאדם דש בעקביו", על מה אנו חושבים? אולי על 'לשון הרע', על 'גזל שינה'...

אך, כאן בא רבי אברהם ב"ר נחמן עם חידוש עצום וכותב: "אין לך מצוה שאדם דש בעקב כמו מצוות השמחה והריקודים!". מצוות השמחה והריקודים, היא המצווה המזלזלת והנרמסת ביותר.

מהיכן למד זאת רבי אברהם? דבר ראשון, מהמציאות... אך גם מדיוק נפלא בליקוטי מוהר"ן, כדלהלן:

את הפסוק "והיה עקב תשמעון", מפרש רבינו על השמחה שמגיעה עד לרגליים ומרקידה את האדם. וכך הוא כותב בליקוטי מוהר"ן: "וזהו והיה עקב תשמעון. 'והיה' לשון שמחה. 'עקב' הם הרגלין."

מצוות השמחה והריקודים!

היינו לזכות לשמחה עד שהקביים שהם הרגלין ישמעו השמחה" (ליקוטי מוהר"ן, קסט).

זהו אם כן פירושו של רבינו בפסוק זה. והנה, לפי הכלל ה"א בלימוד העיון של ליקוטי מוהר"ן (מתוך ח"י כללי העיון שהציב רבי אברהם ב"ר נחמן בראש ספרו "ביאור הליקוטים") עלינו למצוא את החיבור בין פירושו של רבינו בפסוק לבין הפירוש הפשוט ופירושו של חז"ל באותו פסוק.

אם כן, אמור מעתה: פירושם של חז"ל על "והיה עקב תשמעון" שהכוונה היא על המצוות שהאדם דש בעקביו, ופירושו של רבינו שכוונת הפסוק על שמחה שמגיעה עד לרגליים - עולים בקנה אחד. כי אכן, אין לך מצווה שהאדם דש בעקביו כמצוות השמחה והריקודים!

לא רק שהיא מזולזלת ודשים אותה בעקב, אלא ישנם כאלה שגם רואים בה את ההיפך מירת שמים. כי "הבעל דבר מתלבש עצמו במצוות היראה, ומכניס ומביא גם בלב הכשרים, שחלילה לבלות זמן על המחאת כף וריקודין ושמחה בה" (ששון ושמחה, תפילה ה). "הצילני ברחמיך - מתפלל על כך רבי אברהם ב"ר נחמן - מכל מיני מבוכות וטעויות שבעולם"...

אכן, רבינו הקדוש, רבינו נחמן "בן שמחה", מחזיר את מצוות השמחה והריקודים למקומה הנכון. הוא מכריז "מצוה גדולה להיות בשמחה תמיד!", ומלבד זאת "כבר גילה כמה תורות גבוהות מאד על ענין ריקודין והמחאת כף" (חיי מוהר"ן, קסט).

ומעתה, שוב אין כבר פלא, מדוע תפסו הריקודים מקום נכבד כל כך אצל אנשיו... לא לחינם כותב מוהר"ן ביומנו את המילים דלהלן:

"ואלו מעט הריקודין והשמחה באותו הלילה, היה יקר בעיני מאד מפז ומפנינים! כי נתייאשתי מלשמוח באותו העת, כי כבר נרדמתי, והשם היה בעזרי לבוא לשמחה אז. שהוא אצלי דבר גדול, כי כל זמן שאני זוכה להיות בשמחה, אפילו בחול, הוא אצלי יקר מאד ומצוה גדולה! כי רבנו זכרנו לברכה הזהירני מאד מאד להיות אך שמח תמיד, ולהכריח עצמנו בכל הכוחות להיות בשמחה תמיד. והעיקר, לשמח את עצמו על ידי מילי דשטותא דייקא כמבואר אצלנו כמה פעמים" (ימי מוהר"ן ח"ב, לו).

וכן גם אצל אנשי' לדורותיהם, ניתן למצוא ביומניהם תיאורים נרחבים ונלכבים על הריקודים שזכו לרקוד...

רבי שמואל העישל פרידמן, שהתקרב לאנ"ש בברדיטשוב, ולאחר מכן עלה לארץ. כותב ביומנו: "כשראיתי בפעם הראשונה העבודה של אנ"ש הנחמדים, איך ר' ישראל אומר 'חצות' במסירות נפש, ושאר הדברים; איך הוא מרקד - כי לא ידעתי כלל שיש בריקודין גם כן 'עבודה' - נתקשרתי אליהם באהבה גדולה וחשבתי אותם למעלה מגדר אנושי. ותיכף נתיישב אצלי כל הקושיות מדוע חולקים על ברסלב'ר חסידיים!".

וכך, מלא כל יומנו [שנדפס לאחרונה, תחת השם 'תולדות שמואל'] בתיאורים על ריקודים, כשהוא דואג גם לציין ולהצטטק:

"ואל יפלא בעיני הקורא מה שאני כותב לזיכרון כמה פעמים שהיינו בשמחה ורקדנו, כי מי שבקי בספרי רבינו ז"ל לא יפלא בעיניו זאת, כי מבואר שם כמה וכמה תיקונים הנעשים על ידי השמחה והריקודים" (תולדות שמואל).

פנינים מאירים והידושים מזהירים מלוקמים מספרי גדולי הצדיקים זי"ע מתוך רשימותיו של הגר"ם שכמער שליט"א אשר ציין רשם לפניו לזכרון.

לקט ספריים

פרשת עקב

ברוך' פירושו לשון תוספת ורכיב

וברך פרי בטנך כו', (דברים ז, יג), ענין הברכה כביכול לו יתברך שמו, שמצינו כמה פעמים במקרא, (דברים ה, י) וברכת את ה' אלקיך. (תהלים פט, ו) הרוך' לעולם כו', והרבה כיוצא. וכן בדברי רז"ל מצינו (ברכות ז, א), שאמר כביכול לרבי ישמעאל, ישמעאל בני ברכני. וכן כל נוסח מטבע תפילות והברכות כולם שיסודו אנשי כנסת הגדולה הם פותחים ומסיימים בברוך.

והענין כי מילת 'ברוך', אינו לשון תהילה ושבח כמו ששומה בפי ההמון וכו', אבל האמת כי ברוך פירושו לשון תוספת ורכיב. וכענין (בראשית לג, יא) קח נא את ברכתי כו'. (שמות כג, כה) וברך את לחמך. (דברים ז, יג) וברך פרי בטנך כו', והרבה כיוצא במקרא. שאי אפשר לפרשם לשון תהילה ושבח, אלא לשון תוספת ורכיב.

ר' יונה מעיר אומאן

ר' יונה היה מהמקושרים למוהרנ"ת, ובשנת תקפ"ב התאספן אצלו מוהרנ"ת כשהיה בעיר אומאן, כמסופר בימי מוהרנ"ת וז"ל: "ביום ראשון (בשנת תקפ"ב בחודש טבת) אכלתי אצל ר' יונה באכסניא שלי סעודת שחרית, ובתוך שיחתנו באתי לתוך התורה של אריכות אפים שזוכין על ידי ארץ ישראל (ליקו"מ ח"א סי' קנ"ה), וחזרתי לפניהם כל התורה בביאור נפלא ושיחה נאה" (ימי מוהרנ"ת ח"ב סי' כ). עוד שם: "בתוך כך קראו אותי לסעודה בבית ר' יונה הנ"ל לכבוד המחוננים שבאו לביתו להשתדך עמו והלכתי לשם אני וחבירי ר' נפתלי ור' משה וישבנו שם יחד עם ר' יונה" (שם סי' כ"ו).

ר' יונה הירש

ר' יונה הירש היה גיסו של מוהרנ"ת, ונזכר בעלים לתרופה וז"ל: "ב' חקת תקצ"ו... וגיסי ר' יונה הירש וכו' בעסק שידוך מפה שבאו לפה אתמול" (סי' רכ"ה).

ר' יונה מלמד

ר' יונה מלמד היה שכנו של מוהרנ"ת, ודר סמוך לביתו בעיר ברסלב. ונזכר בעלים לתרופה בעת המגפה בשנת תקצ"א שנפטר גם אצלו לידה ה"י, וז"ל: "א' וישב תקצ"א... וגם בבית ר' יונה מלמד הסמוך לביתי נפטרה ילדה אחת אתמול, והכל מהחולאת הנשמע כעת, וגודל צערינו תבין מעצמך" (סי' ל"ד), עוד שם וז"ל: "ורצו לסגור ביתי ח' ור' ה' תברך ברחמינו חמל עלי, כי רבים מאוהבי אמרו שהיה ראוי לסגור ח"ו, רק מחמת שגם אצל שכני ר' יונה נפטרה בתו הקטנה ולא סגרו את ביתו על כן חמלו עלי גם כן" (סי' ל"ה).

ר' יוסף ב"ר ליפא

ר' יוסף ב"ר ליפא נזכר כמה פעמים במכתבי מוהרנ"ת, ומהמכתבים ניכר שהיה מקורב למוהרנ"ת והוא כתב לו מכתבים לחזקו ולאמצו, בפרט שיבוא לאומאן אל הקיבוץ על ראש השנה.

[ולכאורה הוא בנו של ר' ליפא חברו של מוהרנ"ת. ויש להביא צאת אריה לזה, כי המכתב של מוהרנ"ת הוא לעיר אודסה, שהיה אז ר' יוסף ב"ר ליפא שם [אולי כדי להביא אתרוגים לערי אוקריינא] ומוהרנ"ת מזרזו שאעפ"כ בוא יבוא ברינה להקיבוץ על ראש השנה לאומאן, וידוע שר' ליפא עסק בזה להביא אתרוגים לערי אוקריינא, שעליו אמר רביז"ל (בחי מוהר"ן סי' ר"כ) שאף שנסע להביא אתרוגים אעפ"כ היה לו לבוא לרבינו לאומאן בראש השנה, ועל זה אמר רביז"ל 'איך דבר גדול מזה מלהיות אצלי על ראש השנה, ומזה נראה שאף על פי שלכאורה נתרחק ר' ליפא מרביז"ל, שהרי עליו נאמרה השיחה (בחי מוהר"ן סי' ט"ו) 'הוכיח את אחד שהיה מקורב והתרחק' (ועיין שיש"ק וכוכבי אור), אעפ"כ נתגלגל הדבר בזרע הילודים כעין הנוצר (בליקו"מ ח"א סי' י"ז) שלפעמים כשהרע רואה שהטוב משתוקק אז הם מתגברים על הטוב ביותר ומסתירים הטוב בפנימיות מחשבתם ואזי יוצא הטוב בזרע הילודים עיי"ש, ובנו זכה להתקרב לדרכי רביז"ל על ידי מוהרנ"ת ז"ל].

ר' יוסף ב"ר ליפא נזכר בעלים לתרופה וז"ל: "ד' וארא תר"ג טשעהר"י... וכן באגרת שקיבלתי עתה מר' יוסף בן ר' ליפא מהסתם קראת ושמתנו צעקתו כולה, וכן רובם ככולם שומע צעקה ואנחה ושמע צעקתו וצעקת מורה, ויאמר לצרותינו דיי" (סי' ת"ח).

נערך ע"י הרה"ח רבי נחמ"י שווארץ שליט"א בעמדם 'אוצרות עולם לתרופה'.

מי נקרא "מבקש ה"י"

בכינוי "מבקש ה"י" נכלל כל עבודת האדם בעולמו, כי בו כלול כל התורה כולה, כי הרי תורה, עבודה, תפילה, קיום המצוות, הכל כאשר לכל, כל התכלית הרצוי הוא שעל ידי כך מבקשים את ה' להידיבק בו. כי כל כמה שהאדם מבקש את ה', באותה מידה יש לו אור חוזר, של הארת פני ה'. כמו שהתנא האלקי רשב"י אמר לפני הסתלקותו (זהר האזינו רפח): "אני לדודי ועלי תשוקתו" - כל יומין דאתקטרנא בהאי עלמא, בחד קטירא אתקטרנא ביה בקוב"ה, ובגין כך השתא "ועלי תשוקתו" [כל הימים שהתקשרתי בעולם הזה - בקשר אחד התקשרתי בהקב"ה, ולכן עכשיו: "ועלי תשוקתו"].

נמצא, כפי מה שהאדם מבקש את ה' - כן יזכה מהש"ת לאור חוזר... כי כינוי ותואר מופלג מאד הוא "מבקש את ה'", ולכן אמר ר' יהודה ב"ר אלעאי כי כל אלו שבאו ללמוד בכרם ביבנה היו מבקשי ה', אחרי שהיתה להם כל כך הרבה טירחא, שהיו מתנתנים רגליהם מעיר לעיר וממדינה למדינה...

מובא בשם הרה"ק מקאצק זי"ע (אמת ואמונה - קוצק, דף מ"ב) על הנאמר אצל יוסף הצדיק (בראשית לו טו) "וימצאוהו איש וגו' לאמור מה תבקש", היינו שהמלאך גבריאל שהוא האיש (ברש"י שם) הורה לו דרך בעבודת השי"ת שיחשב תמיד חשבונו של עולם: "מה תבקש?". אתה מתהלך בעולם הזה, התבונן וישב דעתך תמיד היכן נמצא אתה בעולם ומה אתה מבקש; את הקב"ה שזה תכלית בריאתך, או ח"ו להיפך. וזה תכלית כל הבריאה. ועל האדם לעשות ככל אשר ניתן לאל ידו לא להינתק ח"ו ממקורו, רק להיות דבק תמיד בשרשו, ואז הוא נאחז תמיד במידת התשובה שהיא תכלית ענין ירידתו לעולם הזה, וטוב לו כל הימים.

מצינו בחז"ל (ברכות סג): תנו רבנן כשנכנסו רבותינו לכרם ביבנה [ששם היה מקום התכנסות למקבלי התורה, והגיעו לשם תלמידים ממקומות רחוקים לקבל את התורה לעוסק בה, ואתה שעה היתה של תחילת זמן של לימוד] היו שם ר' יהודה [ב"ר אלעאי], ור' יוסי ור' נחמיה ור' אלעזר בנו של ר' יוסי הגלילי, פתחו כולם בכבוד אכסניא ודרשו. פתח ר' יהודה ראש המדברים בכל מקום בכבוד תורה ודרש [היינו שהם פתחו בדרשתם לכבוד בעלי הבתים שאכסנו את הבאים באכסנייתם כדי שיוכלו לעסוק בתורה, ודרשו בכבוד האכסניא, ואילו ר' יהודא ב"ר אלעאי דרש לכבוד התלמידים הבאים ללמוד, וכך דרש לפנינו]: "משה יקח את האהל ונטה לו מחוץ למחנה וגו' והיה כל מבקש ה' יצא אל אהל מועד אשר מחוץ למחנה" (שמות לג ז), והלא דברים קל וחומר, ומה ארון ה' שלא היה מרוחק אלא "ב מילין, אמרה תורה והיה כל מבקש ה' וכו', וברש"י: כלומר קראו הכתוב "מבקש ה'" - תלמידי חכמים שמכתתים רגליהם מעיר לעיר וממדינה למדינה ללמוד תורה על אחת כמה וכמה [שהם נקראים מבקשי ה'].

ונמצינו למדים שר' יהודה ראה בתואר זה "מבקשי ה'" תואר נפלא ונתעלה עד מאד... כי כשהאדם ירד לזה העולם מיד מתנפלים עליו בעולם הזה והתאוות וההמלדות רעות מכל צד פניה, וחפצים לנתק אותו מהשי"ת, עד שישנם כאלו שבשמי חייהם ורוכשים לעצמם חלילה רע בכמות איומה שכזאת עד שאלף שנים גיהינום לא יועילו לנקותם מהזוהמא שנדבקה בהם כאן... אבל אם משכיל האדם, ובעולם הזה, חרף כל החושך ענן וערפל שסביבו, מתגבר ומבקש את ה', אזי הוא בונה את עצמו, ובונה את כל העולמות, ופועל את התיקון הראוי והיאות.

המשך מעמוד א'

בדיבור, אבל נקודת הנקודות בעבודת התפילה היא העבודה שלב; לעורר ולהחיות את אמונת הרצון שעל ידה באה יראת שכל ועונש, וללחום בשעת התפילה נגד הקרירות של עמלק המפיץ טבע ומבטל את היראה, ומכאן זה לשעבד את כל מדותינו ורצונותינו ומחשבות לבנו לאמונה זו עד שנתירא להמרות פי קדשו ויתברך ח"ו. ואכן לא לחינם הקדימה תורה בפרשת 'והיה אם שמוע' האמורה בפרשתנו, את מצוות 'ולעבדו בכל לבבכם - זו תפילה' לאמונת שכל ועונש הכתובה בהמשך הפרשה שם, על כי כן ייסוד אמונה זו נעשית בשעת התפילה כאשר נשים כל לבנו עליה ולא תהא מצוות אנשים מלומדה.

זהו מקור חיותנו, וכדברי רבינו ז"ל (ליקו"מ ח"א ט): "כי עיקר החיות מקבלין מהתפילה, ובשביל זה צריך להתפלל בכל כוחו", כי "יראת ה' לחיים" והיא שתנחיל לנו חיים טובים ונצחיים.

ברכת מול טוב להרה"ח ר' דוד ב"ר דייטש שליט"א לדגל נישואי בני הרה"ח משה אריה ה"ו עב"י בשעת ט"ו הרה"ח שיובח לבנות בת נאמן בשרדאל בדרך ברוך קרוב קרוב	ברכת מול טוב להרה"ח יעקב ב"ר יהודה ליב פראנק ה"ו לדגל הולדת הבן הרה"ח שיובח לגרלו לתורה לחופה ולמעש"ט ולדוב נחת קדושה	ברכת מול טוב להרה"ח ר' יואל זלמן שליט"א לדגל הולדת הבן הרה"ח שיובח לגרלו לתורה לחופה ולמעש"ט ולדוב נחת קדושה	ברכת מול טוב להרה"ח שמשון ווייס ה"ו לדגל הולדת הבת הרה"ח שיובח לגרלו לתורה לחופה ולמעש"ט ולדוב נחת קדושה	ברכת מול טוב להרה"ח ר' נחמן דב חוילפין שליט"א לדגל נישואי בני הרה"ח שמשון ה"ו עב"י בת הרה"ח ר' אליהו גודלמסקין שליט"א הרה"ח שיובח לבנות בת נאמן בשרדאל בדרך ברוך קרוב קרוב	ברכת מול טוב להרה"ח חזקאל מנדליא ה"ו לדגל נישואי בני צבי אלימלך ה"ו לעול תורה ומצוות הרה"ח שיובח לגרלו לתורה לחופה ולמעש"ט ולדוב נחת קדושה	ברכת מול טוב להרה"ח שלום נחום שירדן ה"ו לדגל נישואי בני שמשון מנחם ה"ו הרה"ח שיובח לגרלו לתורה לחופה ולמעש"ט ולדוב נחת קדושה
---	--	---	---	---	--	---